

BÒLIT

COL-LECTIVA

► **Bòlit, Centre d'Art Contemporani de Girona.** Bòlit La Rambla, Sala Fidel Aguilar. **De Fins al 4 de juny.** De dilluns a divendres de 9 a 19h. Dissabtes de 9 a 14h i de 15 a 20h. Diumenges i festius de 9 a 14h.

■ L'exposició comissariada per Alicia Kopf té el seu origen en una metàfora o, com ella mateixa explica, en un paral·lelisme, és a dir, el que podem establir entre el terme *wireless* (connexió sense fils) i el procés d'emancipació vist com un allunyament progressiu del vincle físic més originari: el cordó umbilical. D'això es tracta: «L'adolescència com a moment de definició d'una identitat individual a partir de l'entrada als imaginaris de la comunitat triada, sovint de base estàtica (musical, visual), formant noves relacions que van més enllà de les merament virtuals; afinitats sensibles que generen nous vincles emocionals i físics.

L'adolescència com a moment de connexió a una *wireless afectiu*, moment paradigmàtic de les friccions amb la realitat i de cerca d'una tribu, la família escollida...»

Wireless és el resultat expositiu del programa anual *Bòlit Mentor*, un projecte educatiu en col·laboració amb tres instituts d'educació secundària en una aposta per la creativitat en l'àmbit educatiu. Tres artistes visuals seleccionades per concurs (Laura Llaneli, Laura Torres i Irena Visa) s'han introduït en els centres i han treballat amb grups d'estudiants un projecte artístic compartit. La comissària de l'exposició ha fet l'acompanyament integral de l'experiència, ha estat mentora dels artistes, ha mediat entre el centre d'art i el centre educatiu, entre la proposta artística i el públic. Amb la col·laboració dels instituts d'educació secundària Santiago Sobrequés i Carles Rahola de Girona i Josep Brugat de Banyoles. **E. CAMPS**

COSTA VILA

JOSEP COSTA VILA

► **Art en Brut, Girona.** Cort Reial, 3. **De Del 6 de maig al 15 de juny.** Diari d'11 a 14h. i de 16 a 20,30h.

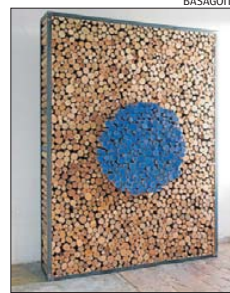
■ Amb una clara tendència impressionista però amb un revestiment matèric i amb elements de collage que li donen un estil personal i inconfusible, Costa Vila juga amb els espais. De fet, la mostra d'Art en Brut no decebrà als seus incondicionals en la mesura que es manté estable en les coordenades de sempre, és a dir, la d'un colorisme desinhibit on l'alegria de viure no deixa espai a cap forma de pessimisme existencial. Amb tot, algunes de les obres resulten sorprenents degut a la seva composició més agosarada i a una utilització dels diferents recursos plàstics, com a mínim, contundent. Pintura, en tot cas, que se celebra a ella mateixa sense complexos. **E. CAMPS**

GUINOVART

► **Museu del Jugueta de Catalunya i Galeria Lola Ventós, Figueres.** Rambla / Pi i Margall. **De Fins al 4 de juny.** www.mjc.cat i www.galeriolaventos.wixsite.com

■ El Museu del Jugueta i la galeria Lola Ventós s'anticipen a la commemoració del desè aniversari de la mort de Guinovart (prevista per a finals d'any) amb dues mostres dedicades, respectivament, a la dimensió lúdica i als darrers treballs del pintor. En qualsevol cas, és important destacar que les exposicions de Figueres no haurien estat possibles sense la participació de la Fundació Espai Guinovart: es tracta d'un centre d'art contemporani amb una trajectòria de quasi divuit anys, que ve marcada principalment per la voluntat de Josep Guinovart de crear un espai per a la creació i la promoció de l'art contemporani i, a la vegada, un espai amb la seva obra exposada permanentment. **E. CAMPS**

BASAGOITI

G. BASAGOITI

► **Museu de la Mediterrània, Torroella de Montgrí.** Carrer d'Ullà, 31. **De Del 6 de maig al 8 de juliol.** De dilluns a dissabte de 10 a 14h i de 17 a 20h. Festius de 10 a 14h.

■ El mateix Guillermo Basagoiti explica el concepte que li serveix de títol per a la mostra que demà (18h) inaugura a Torroella de Montgrí: «Entenc *epigènesi* com una sèrie d'autoretrats psíquics. He utilitzat materials per a mi molt familiars com la fusta, certes formes geomètriques, el color blau de cobalt... i l'esforç titànic que m'impulsa a crear aquestes obres, tot això em remet amb força al meu origen. Reconec en cada peça significants que condicionen la meua particular realitat. Les obres surten projectades a l'exterior des de l'impuls creatiu, elles componen el llenguatge amb què m'expresso». **E. CAMPS**

MERINO

NÚRIA MERINO

► **CoEspai, Girona.** Carrer Anselm Clavé, 32. **De Del 11 de maig al 8 de juny.** Horaris a www.coespai.com/3er-esquerra

■ A *Desmemòria*, expliquen els seus responsables, Núria Merino ens presenta una instal·lació, «una combinació de paraules i caps de mistos sobre una xarxa que recorre els camins entre el record i l'oblit on ens mostra, en forma d'itinerari, les seves relacions». El projecte de Merino, desenvolupat a l'Espai de treball de les Golfes del CoEspai, prové de la seva participació en el 100 Days Project 2016, una iniciativa neozelandesa que convida a participar de l'acte creatiu durant 100 dies: «A partir dels dos elements de desmemòria —les pedres de paper i les imatges borroses de figures humanes— es va elaborar el projecte de la instal·lació *Desmemòria*», confessa l'artista. **E. CAMPS**

FUNDACIÓ VILA CASAS ► DARRERS DIES PER VEURE DUES EXPOSICIONS QUE TRANSCENDEIXEN LA FOTOGRAFIA PER PARLAR-NOS DE LA MIRADA

Rèmores de les imatges

Un llegat en forma de Fundació

► El Palau Solterra (Fundació Vila Casas) acull una quarantena de peces visuals que Mapi Rivera

(Gual, Osca, 1976), videoartista d'accentuat tarannà líric i espiritual, dedica a les experiències creatives i visionàries. Amb un projecte presentat a Holanda, l'artista retira «el vel que oculta l'energia i la llum per connectar amb els espais interiors de l'existència humana».

MAPI RIVERA / MARTÍ BOADA I TERESA ROMANILLOS

► **Palau Solterra, Torroella de Montgrí.** Carrer de l'Església, 10. **De Fins al 21 de maig.** www.fundaciovilacasas.com

EUDALD CAMPS

■ Amb la distància, el desig augmenta o, potser millor, transmuta en quelcom que no sabem anomenar però que, d'alguna manera, oscil·larà entre la nostàlgia abstracta i l'anhel persistent com podrien fer-ho, donat el cas, les esferes oposades d'un pèndol qualsevol (òbviament, més semblant al de Newton que al de Foucault). És a dir: allò que singularitza a la «naturalesa humana» és, contra tota lògica, el seu allunyament progressiu (i en direcció contrària) de la *Naturalesa* (l'home és hòme perquè s'escindeix del món). Es tractaria d'una «il·lusió» originada en els mateixos alhors de la civilització que només té sentit quan, amb indiferència del grau de convenciment, acceptem separar «el món dels humans» (artificios o inautèntic) d'una natura primigènica i, per a molts,

pràcticament divinitzada: «Quan deixarem d'estar obcecats —escrivia Nietzsche a *La Gaia Ciència* (1882)— per totes aquelles ombres de Déu? Quan haurém des-divinitzat completament a la natura? Quan ens serà a la fi permès, a nosaltres els homes, començar a ser naturals, a naturalitzar-nos, amb la pura naturalesa, la naturalesa recobrada, la naturalesa alliberada?» (per cert: al filòsof alemany, el desig de vida i de món van consumir-lo).

Expliquem tot això (evident per poc que s'hi pensi) perquè, en el fons, és des d'aquesta «perspectiva inversa» que hom pot comprendre (mai del tot) la pervivència, al llarg de la història, de determinats «ismes» que, com les males herbes, brosten tossuts i indiferents a les nostres regles o principis estacionals. Per entendre'ns: la gràcia d'exposicions com les que presenten Mapi Rivera i el binomi format per Martí Boada i Teresa Romanillos és que ens regalen, potser sense pretendre-ho, una excel·lent oportunitat per rastrejar «rèmores conceptuales» actives arreu i amb inde-

pendència de la disciplina...

Encapçalaria la llista de «paràsis mentals» (amb els que hauríem acabat mantenint, per pur pragmatisme evolutiu, una relació simbiòtica), el «corc romàntic»: als antípodes del catègòric, l'«imperatiu sentimental» podria en la singularitat abissal de cada individu unes raons tan inapel·lables com impossibles d'extrapol·lar. Rivera ho explica amb paraules dignes, servant distàncies, de la versió més «esperantista» de Romain Rolland: «*Al entregarme sin reservas, el ritual de descubrirme ante el sol, de desvelarme ante su luz, cobró pleno sentido [...] Me había convertido en una novia desnuda, ligera, libre, sin miedo a sumergirme en un océano de luz sin límites*». Ras i curt: l'espai mental de Rivera és idèntic al generat, segons el Nobel francès, pel «sentiment oceànic» que tots portem incorporat en forma d'equipament de sèrie. Allò realment significatiu, com diem, és el rerefons de tot plegat: decebut amb Freud per la forma en que el pare del psicoanàlisi carregava contra la religió (sense distingir la ves-

COL-LECTIVA «JCE»
► **Museu de l'Empordà, Figueres.** Rambla, 2. **Del 28 d'abril al 18 de juny.** De dimarts a dissabte d'11 a 19h. Diumenges i festius d'11 a 14h.

La Jeune Création Européenne és un projecte internacional d'arts visuals iniciat l'any 2000 i liderat per l'Ajuntament de Montrouge. Reuneix una selecció de joves creadors procedents de diferents països de la Unió Europea, amb l'objectiu de donar a conèixer la seva obra i de promoure formes de diàleg i contactes europeus per mitjà de la cultura i l'art contemporani. En aquest sentit, el resultat és una exposició itinerant de gran format que durant el 2015-2017 ha visitat Montrouge (França), Hjørring (Dinamarca), Wrocław (Polònia), Cèsis (Letònia), Como (Itàlia) i ara Figueres (Catalunya). Després, la seva pròxima parada serà Amara (Portugal).

E. CAMPS

El jurat d'aquesta convocatòria (integrat per Mario Pasqualotto, Pep Montoya, Natàlia Chocarro, Ricard Planas i Josep Maria Torner) va escollir els següents artistes: Ignasi Prat Altimira, amb el projecte *Inventari del retrat polític oficial*; Aida Andrés Rodríguez, amb el projecte *Les maneres (The manners)*; Anna Ill Albà, amb el projecte *Inframonde humida*; Adrián Espinós Ferrero amb el projecte *El sexo de las luciérnagas XI.2 i Mars Polar Lander*; Inés Schaikowski amb el projecte *La caja. Los 6 objetos*; Mònica Planas Castan amb el projecte *Butaques, espai interior (No compartit)*; Esther Pi Gómez, amb el projecte *La llavor* i Jennifer Owens amb el projecte *Dibujos con pelo. Sin título (Black road)*. Mario Pasqualotto (curador) farà una visita comentada (al Museu i a la Casa Empordà) que, d'alguna manera, pot ser vista com la segona presentació oficial. **E. CAMPS**

ISIDRE MANILS
► **Centre Cultural la Mercè, Girona.** Pujada de la Mercè, 12. **Fins al 27 de maig.** De dilluns a divendres de 9 a 14h. i de 16 a 21h. Festius tancat.

Autor d'una obra que centra el seu imaginari en el cel·luloide, Isidre Manils (Mollet, 1948) projecta narratives visuals d'universos aparentment inconnexos i oberts a construccions mentals definides per la percepció de l'espectador. Es tracta de poètiques pictòriques disposades aleatòriament sobre el llenç i que recorren de forma subtil els interiors íntims de la memòria, del lloc habitat o, en paraules de la comissària Natàlia Chocarro, «les portes que obren i tanquen el nostre esdevenir existencial, la intensitat cromàtica o la seducció d'una paraula de neó invertida que alerta de les vicissituds de l'inframón». **E. CAMPS**

AXEL RODRÍGUEZ
► **Casa de la Paraula, Santa Coloma de Farners.** Carrer Prat, 16. **Del 29 d'abril al 31 de maig.** De dilluns a dissabte de 10 a 13.30h. De dijous a dissabte de 17 a 20h.

L'exposició, titulada *Les dones i jo*, presenta una col·lecció de quadres de nus femenins, autoretrats de l'artista i de ballarines, tots ells pintats amb la pinzellada llarga i empastada que caracteritza a Rodríguez. I encara més: segons els responsables de la mostra, «Els nus femenins, de dones joves que miren directament a l'observador, són d'un gran atreviment i erotisme. Per bé que no ho sigui el tema, són nus inusuals, pel seu enquadrament i la serenitat íntima de les models retratades». Sigui com sigui, Axel Rodríguez, d'origen cubà però establert a Santa Coloma de Farners, demostra saber transitar sense problemes per diverses disciplines. **E. CAMPS**

ALBERTO FABRA
► **Fundació Valvi, Girona.** Avda. Jaume I, 42 baixos. **Del 25 d'abril al 3 de juny.** De dilluns a divendres de 18 a 20.30h. Dissabtes d'11.30 a 13.30h. i de 18 a 20.30h.

La Fundació Valvi, explica Magí Noguer, «s'ha sorprès gratament davant el descobriment d'un pintor català internacional molt arrelat al Port de la Selva. És d'aquelles casualitats que fa rumiar sobre la història no escrita a casa nostra. Tant és així, que hem programat dues exposicions consecutives per admirar, estudiar i gaudir de les seves obres». Es refereix a Alberto Fabra (Buenos Aires, 1920 - Perpinyà, 2011), un autor que va arribar a París el 1945 amb una de les primeres beques concedides per l'Institut francès de Barcelona: la llarga estada a aquesta ciutat, tanmateix, va fer que a Catalunya el seu nom s'oblidés gairebé del tot... Fins avui. **E. CAMPS**

JOSEFA TOLRÀ I JULIA AGUILAR
► **Les Bernardes, Salt.** Carrer Major, 172. **Del 7 d'abril al 26 de maig.** De dilluns a divendres de 10 a 13h. i de 16 a 22h. Dissabtes de 10 a 13h.

L'antic convent de Les Bernardes de Salt acull dues artistes històriques vindicades per noms tan heterodoxos com Brossa, Tàpies o Cuixart: la catalana Josefa Tolrà (1880-1959) i l'aragonesa Julia Aguilar (1899-1979). Per primera vegada juntes, s'uneixen dues veus artístiques que comparteixen origen en les seves capacitats mediàmiques (el seu art i els seus diaris són dictats des del Més Enllà). Sigui com sigui, expliquen els responsables de la mostra (Pere Parramón i Laura Cornejo), «Pepe i Julieta aporten a la creativitat del segle XX una qualitat espiritual i visionària que continua reclamant mirades alternatives per a la Història de l'Art». **E. CAMPS**

RIVERA

sant dogmàtica i institucional de la dimensió més íntima i inclassificable), Rolland reivindicà un sentiment religiós que transcendís fronteres i ortodòxies («M'hauria agradat que vostè analitzés el sentiment religiós espontani —li retreia l'escriptor francès al pare del psicoanàlisi— o, més exactament, la sensació religiosa, que és completament diferent de les religions pròpiament dites... El fet simple i directe de la sensació de l'Etern, que pot perfectament no ser etern, sinó simplement sense límits perceptibles i com oceànic»).

Indestriable del «corc romàntic», tenim el «desdoblament simbòlic» i, posats a recular, l'existència d'un llenguatge performatiu que, en la seva dimensió poètica, esdevé seminal. Aquí és on entra en escena el diàleg que Martí Boada (veu) i Teresa Romanillos (imatges) protagonitzen: el resultat no ens parla tant del món com de la complexitat de la nostra mirada o de la voluntat de capir-lo a través de paraules... Escrivia Maurice Denis el 1890 a la revista *Art et critique*: «L'art ja no és una experiència purament visual que pugem enregistrar simplement, ni tampoc una fotografia de la naturalesa, ni tan sols una fotografia especialment sofisticada. No, l'art és una obra del nostre intel·lecte, una obra que només ha estat desencadenada per la natura. Més que treballar a través dels nostres ulls, concentrem el nostre estudi, com va dir Gauguin, en el centre silenciós de

POEMATGES

Recuperar la bellesa del món
► *Poematges*, a cura de Glòria Bosch, és el resultat d'una comunió entre mirada i paraula a l'entorn del paisatge i la natura. Martí Boada (Sant Celoni, 1949), naturalista, investigador i artista, i Teresa Romanillos (Barcelona, 1960), artista visual, traslladen l'organicitat i l'essència biològica a l'àmbit estètic per celebrar-ne la seva bellesa.

la ment. Això és el que proposava Baudelaire, ja que d'aquesta manera la imaginació es converteix novament en la reina de les nostres forces i alliberem a la sensibilitat». Podríem seguir ampliant la llista de «rèmores» (en el millor sentit del terme) amb les integrants de la família formal: la pervivència, en la pràctica fotogràfica, de la mirada picturalista s'accentua a mesura que les imatges perden el seu valor de veritat. En aquest cas, també hauria imperat la lògica evolutiva: tot i que la majoria d'autors moderns van dictaminar que el picturalisme encarnava un moment de decadència o de falta de maduresa per part de la fotografia —justament per la seva de-

pendència al cànon pictòric— (Walker Evans, Beaumont Newhall, però sobretot Benjamin) avui és clar que no només no hi va haver una ruptura radical sinó que es pot constatar una lenta evolució des del picturalisme més ingenu fins al neopicturalisme actual. El que dèiem: la gràcia d'exposicions com les que presenten Mapi Rivera i el binomi format per Martí Boada i Teresa Romanillos és que ens regalen una excel·lent oportunitat per rastrejar «rèmores conceptuals» actives arreu i amb independència de la disciplina... El Palau Solterra, no cal dir-ho, s'erigeix en el lloc on podem reflexionar a través de les imatges i de la breu, però intensa, història de la fotografia.